

**Kúria
végzése**

Az ügy száma: Bfv.III.508/2017/9.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Molnár Ferencné dr., előadó bíró
Dr. Székely Ákos, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2018. január 11.

Az ügy tárgya: adócsalás büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): P. I. L. és társa

Első fok: Békéscsabai Járásbíróság, 14.B.77/2013/175., ítélet,
tárgyalás,
2016. február 12.

Másodfok: Gyulai Törvényszék, 9.Bf.304/2016/6., ítélet, nyilvános
ülés,
2017. január 23.

Az indítvány előterjesztője: P. I. L. I. rendű terhelt és védője

Az indítvány iránya: az I. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt P. I. L. és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt és védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Békéscsabai Járásbíróság 14.B.77/2013/175. számú és a Gyulai Törvényszék 9.Bf.304/2016/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Békéscsabai Járásbíróság a 2016. február 12. napján kelt 14.B.77/2013/175. számú ítéletével P. I. L. I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 3 rendbeli - ebből 1 rendbeli folytatólagosan

elkövetett - adócsalás büntettségében [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés I. fordulat és (3) bekezdés], adócsalás büntettségében [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés I. fordulat és (2) bekezdés] és 2 rendbeli magánokirat-hamisítás vétségében (1978. évi IV. törvény 276. §), és ezért 2 év börtönbüntetésre és 210.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte; a szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette, rendelkezett a végrehajtás elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről, valamint a pénzmellékbüntetés meg nem fizetése esetén annak átváltoztatásáról.

- [2] Kétirányú fellebbezés alapján eljárva a Gyulai Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2017. január 23. napján jogerős 9.Bf.304/2016/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta; az I. rendű terhelt 3 rendbeli adócsalás büntettként értékelt cselekményét 6 rendbeli adócsalás büntettségnek minősítette [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés I. fordulat és (3) bekezdés], a pénzmellékbüntetés mértékét 900.000 forintra súlyosította, és az I. rendű terheltet 2 év gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltásra is ítélte, továbbá 30.250.022 forint pénzüsszeg erejéig vagyonek Kobzást is elrendelt. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta.
- [3] Az elsőfokú ítélettel megállapított és a másodfokú bíróság által pontosított, a felülvizsgálati indítvánnyal támadott tényállás lényege a következő.
- [4] Az I. rendű terhelt nős családi állapotú, előző házasságából két kiskorú gyermek eltartásáról saját háztartásán kívül, házasságában két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. Közgazdász szakképzettségű, a P. R. Kft. ügyvezetője, havi jövedelme 125.000 forint, házastársa a P. C. Kft. ügyvezetője, havi jövedelme 125.000 forint; ügyvezetője továbbá az F. C. H. N. Kft.-nek, a P. H. Kft.-nek és az S. S. C. Kft.-nek is; a P. R. Kft. tulajdonosa az S. szigeteken bejegyzett P.A.L.Y. I. C. társaság.
- [5] 2001. február 8. napján megalakult a P. H. K. B. T., melynek beltagja és önálló üzletvezetője 2002. február 21. napjától 2006. március 20. napjáig az I. rendű terhelt volt. 2004. május 21. napján alakult a P. Rh. H. Kft., melynek önálló ügyvezetője szintén az I. rendű terhelt volt. Az I. rendű terhelt által vezetett gazdasági társaságok csökkent munkaképességű munkavállalókat alkalmaztak, akiknek az volt a feladata, hogy lakóhelyükön a lakosságtól, boltoktól, egyéb vállalkozásoktól papírhulladékot gyűjtsenek, melyet a P. Bt. vagy a P. Rh. Kft. időnként elszállított a B.-i telephelyre. A Bt. nemcsak a lakosságtól és helyi vállalkozásoktól gyűjtött be munkavállalói által papírhulladékot, hanem nagyobb cégeknél helyeztek ki konténereket, illetőleg vásároltak fel papírhulladékot; megszervezték azt is, hogy az iskolai papírgyűjtésekből származó hulladékot is átvegyék. A telephelyükön a hulladékot a munkavállalók osztályozták, bálázták, majd a társaságok magyar papírgyáraknak, illetve külföldre, EU-tagállamba értékesítették azt. Az O. K. Kft. 2004.

március 16. napján alakult, tagja és ügyvezetője M. Gy. II. rendű terhelt volt, aki és az I. rendű terhelt gyerekkori barátok. A társaság székhelye fiktív volt, a társaságnak nem voltak munkavállalói, tehergépjárművei, egyéb tárgyi eszközei, 2004. és 2005. években export, illetve import tevékenységet nem végzett és arra engedélyt sem kért.

- [6] A P. Bt. és a P. Rh. Kft. negyedéves áfabevalló volt a 2004. és 2005. években. Az I. rendű terhelt az értékesítések során beszedett általános forgalmi adót az állami adóhatóság részére nem akarta teljes körűen befizetni, ezért megkérte a II. rendű terheltet arra, hogy az általa irányított társaságok nevében állítson ki valótlan tartalmú számlát papírhulladék értékesítéséről, ugyanakkor az I. rendű és a II. rendű terhelt által képviselt társaságok között gazdasági kapcsolat nem jött létre, a II. rendű terhelt által képviselt cégek nem végeztek vállalkozói munkát, nem készítettek szórólapot és nem értékesítettek papírhulladékot az I. rendű terhelt által képviselt cégek részére. A II. rendű terhelt a felkérésnek eleget téve az ítéletben tételesen felsorolt számlákat állította ki az O. K. Kft. nevében és adta át az I. rendű terhelt részére azért, hogy azokat a P. Bt., illetve a P. Rh. Kft. könyvelésében elhelyezve adóbevallásaiban felhasználja az adófizetési kötelezettség csökkentése érdekében.
- [7] Ily módon az I. rendű terhelt a P. Bt. esetében 2004. évben a II. rendű terhelt segítségével 17.916.000 forint áfa adóbevétel-csökkenést, 11.655.181 forint társasági adóbevétel-csökkenést okozott; a P. Rh. Kft.-vel összefüggésben 2004. évben III. negyedévben áfa adónemben 2.770.000, a P. Bt. esetében 2005. évben IV. negyedévben 4.400.000 forint áfabevételt, míg társasági adó tekintetében 2005. évre vonatkozóan 2.816.000 forint adóbevétel csökkenést okozott; míg ugyancsak a P. Rh. Kft.-vel összefüggésben 2005. III. negyedévre vonatkozóan áfa adónemben további 2.791.000 forint, a 2005. évi társasági adó tekintetében 1.786.000 forint adóbevétel csökkenést okozott. Az I. rendű terhelt 2004. évre a P. Bt. képviselőjeként 2005. május 31-én, 2005. évre a P. Rh. Kft. és a P. Bt. képviselőjeként 2007. július 12-én tett eleget társasági adóbevallási kötelezettségének.
- [8] Az ügyben a Vám- és Pénzügyőrség Dél-Alföldi Regionális Nyomozó Hivatal 2009. június 18. napján rendelt el nyomozást, míg a B.-i Járási Ügyészség 2013. február 20. napján nyújtott be vádiratot.
- [9] A másodfokú bíróság által pontosított tényállás szerint az I. rendű terhelt az 1.a) és a 3.a) pontokban foglalt cselekmények elkövetése révén 11.242.841 forinttal, míg a 1.b), 3.b) és a 4.a) és 4.b) pontokban írt cselekmények elkövetése révén 19.048.181 forinttal jogtalanul gazdagodott.

II.

- [10] A bíróság jogerős ügyszövegező határozata ellen az I. rendű terhelt és védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, melyben a

támadott határozat hatályon kívül helyezését és az eljárás megismétlését kérte. Indokai szerint az eljárás bíróságok által megállapított tényállás megalapozatlan, nem vizsgálták az ítéleti tényállás alapjául szolgáló szakvélemény kapcsán az eljárás igazságügyi adószakértő kompetenciáját. Sérelmezte, hogy a bíróságok nem vették figyelembe a kirendelt szakértő szakmai minősítését, így azt sem, hogy jogosult volt-e adó szakmai kérdésben állást foglalni és szakvéleményt adni, mivel fiktív számla meghatározása és a társaság érdekében felmerült költség számszerűsítése oklevés adószakértői vagy jogi egyetemet végezett adószakértői feladat. Álláspontja szerint az eljárás hatóságok 2012. szeptember 29-ig nem tekintették az eljárás tárgyának a vizsgált társaságok esetleges társasági adóhiányát, ezért a társasági adó vonatkozásában a terhelt cselekménye elévült. Az indítvány kifogásolta továbbá a másodfokú bíróság által kiszabott pénzmellékbüntetés mértékét is, amely még részletfizetés mellett is olyan mértékű ellehetetlenülést idéz elő az I. rendű terhelt és családja megélhetésében, amely miatt annak súlyosítása indokolatlan volt. Az indítvány szerint a vagyonekbevonás alkalmazásának törvényi feltételei sem állottak fenn, mivel az adóhiány nem az I. rendű terheltnél, hanem a gazdasági társaságainál keletkezett, ezért nem az I. rendű terhelttel szemben kellett volna vagyonekbevonást elrendelni, hanem a nevezett gazdasági társaságok vagyonát kellett volna az adóhiány megtérítésére fordítani.

- [11] A Legfőbb Ügyészség BF.510/2017/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta, ezért annak elutasítását indítványozta.
- [12] Az ügyészi álláspont szerint a felülvizsgálati indítvány az irányadó tényállást támadja akkor, amikor a szakértői vélemény elfogadhatóságát vonja kétségbe. A szakértői vélemény mint bizonyítási eszköz beszerzésére vonatkozó hivatkozás lényegében a megalapozatlanság körébe eső kifogás, amely a felülvizsgálat során nem vehető figyelembe.
- [13] Kifejtette, hogy a pénzmellékbüntetés alkalmazásának és mértékének vitatása önmagában szintén nem lehet felülvizsgálat tárgya, mert a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja csak akkor biztosít felülvizsgálatot e körben, ha a törvénysértő büntetés, törvénysértő minősítés vagy a büntetőjog más szabályának megsértése folytán került kiszabásra. Az ügyész szerint a társasági adó tekintetében az elévüléssel kapcsolatos kifogás sem foghat helyt, mivel a nyomozásnak 2009. június 18-án történt elrendelését követően nyomozati cselekményeket foganatosított a nyomozó hatóság, amely a társasági adónemre is vonatkozott, így az elévülés nem következett be.
- [14] Az ügyészi álláspont szerint a vagyonekbevonás alkalmazását kifogásoló hivatkozás felülvizsgálati eljárás keretében szintén nem vehető figyelembe, mivel a Be. 570. §-ának rendelkezései alapján a terhelt és védője által törvénysértőnek tartott vagyonekbevonás tárgyában különleges eljárás vehető igénybe, és ilyen eljárás

kezdemenyezésétől az indítványozók nincsenek elzárva.

- [15] Az I. rendű terhelt a Legfőbb Ügyészség átiratában foglaltakra észrevételt tett, melyben kifogásolta, hogy mivel az eljáró szakértő a szakvélemény elkészítésekor a megfelelő szakképesítéssel nem rendelkezett és eljárása során sem úgy járt el, ahogy az elvárható lenne, ezért egymással ellentétes megállapításokat tett és adó szakmai következtetései megalapozatlanok. A vagyonekbevezést érintő Be. 570. §-ában szabályozott különleges eljárás kapcsán utalt arra, hogy ilyen eljárás kezdeményezése az ügyész hatáskörébe tartozik, ilyen indítványt azonban az ügyészség nem terjesztett elő, továbbá törölt cégek esetében a vagyonrendezési eljárás több hónapot vesz igénybe. Az érintett gazdasági társaságok vagyonának felderítése és lefoglalása az ügyben eljáró nyomozó hatóság és kirendelt felszámoló kötelessége lett volna, az ebből eredő mulasztásokat pedig nem lehet az I. rendű terhelt hátrányára érvényesíteni. A társasági adóhiányt érintően fenntartotta az elévülés bekövetkeztére vonatkozó álláspontját is.

III.

- [16] Az I. rendű terhelt és védője által benyújtott felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [17] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ítélettel szembeni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdés a)-g) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.
- [18] A Be. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható; felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak sincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés].
- [19] Ez azt jelenti, hogy a felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének - a minősítéssel kapcsolatos más büntető anyagi jogszabály sérelme nélkül - a kiszabott büntetés, illetve mértékének vitatására. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [20] Az indítványnak a szakértői vélemények tartalmi kifogásait érintő hivatkozása, a szakértő kompetenciájának hiányára és ebből következően a szakértői vélemények megalapozatlanságát sérelmező, valamint a szakvélemény mikénti értékelésére vonatkozó részei az eljáró bíróságok bizonyítékértékelő tevékenységének támadását, s ezen keresztül valójában az irányadó tényállás vitatását jelenti. A bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenységének kifogásolása azonban felülvizsgálat alapját nem képezheti, és ezen keresztül a jogerős ítéleti tényállás megalapozottsága sem tehető vitássá.

- [21] Az irányadó - elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által kiegészített - tényállás egyértelműen rögzíti, hogy az I. rendű terhelt a papírhulladék feldolgozó és értékesítő tevékenysége körében az általános forgalmi adót az állami adóhatóság részére nem akarta teljes körűen befizetni. Ezért megkérte a II. rendű terheltet - gyermekkori barátját - arra, hogy a II. rendű terhelt által irányított társaságok nevében állítson ki valótlan tartalmú számlát papírhulladék értékesítéséről úgy, hogy az I. és II. rendű terhelt által képviselt gazdasági társaság között gazdasági kapcsolat nem jött létre, a számlában feltüntetett munkát nem végezték el az I. rendű terhelt részére. A II. rendű terhelt által kiállított számlákat az adófizetési kötelezettség csökkentése érdekében az I. rendű terhelt a P. Bt. és a P. Rh. Kft. könyvelésében elhelyezve azokat bevallásai során felhasználta, és 2004. és 2005. évben általános forgalmi adó és társasági adónemekben adóbevételek-csökkenést okozott a költségvetésnek.
- [22] Nem tévedett tehát az eljáró bíróság akkor, amikor az I. rendű terhelt bűnösségét több rendbeli adócsalás büntetvében megállapította [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés I. fordulat, (2) és (3) bekezdés].
- [23] Az indítvány szerint az I. rendű terhelt bűnösségének megállapítására társasági adónem tekintetében az anyagi jog szabályának megsértésével került sor, mivel a társasági adót érintően az elévülés már bekövetkezett, ugyanis az eljáró hatóságok 2012. szeptember 29-ig, a harmadik szakvélemény elkészültéig nem folytattak az I. rendű terhelt ellen eljárást e vonatkozásban.
- [24] A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.
- [25] Nem sértett azonban törvényt az eljáró bíróság, amikor az I. rendű terhelt bűnösségét adócsalás büntetvében a társasági adónem vonatkozásában is megállapította.
- [26] Az 1978. évi IV. törvény 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján a büntethetőség elévül a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de - ha a törvény másképpen nem rendelkezik - legalább 3 év elteltével.
- [27] A 34. § a) pontja szerint az elévülés határidejének kezdőnapja befejezett bűncselekmény esetén az a nap, amikor a törvényi tényállás megvalósul.
- [28] A 35. § (1) bekezdése értelmében az elévülést félbeszakítja a büntetőügyekben eljáró hatóságnak az elkövető ellen a bűncselekmény miatt foganatosított büntetőeljárás cselekménye. A félbeszakítás napjával az elévülés határideje ismét elkezdődik.
- [29] Az irányadó tényállás szerint az I. rendű terhelt a P. Bt. üzletvezetőjeként 2004. évre vonatkozóan 2005. május 31-én, a P. Bt. és a P. Rh. Kft. képviselőjeként szintén 2005. évre vonatkozóan 2007. július 12-én tett eleget társasági adóbevallási kötelezettségének. Az 1.b) és 3.b) tényállási pontokban leírt cselekmények esetében az elkövetési érték meghaladta a 2 millió

forintot, ezért e cselekmények az adóbevételre jelentős mértékben csökkentő adócsalás büntetettének minősültek [1978. évi IV. törvény 310.§ (1) és (3) bekezdés]. E cselekmények elévülési ideje 5 év.

- [30] A 4.b) tényállási pontban írtak szerint a P. Rh. Kft. esetében 2005. év vonatkozásában társasági adó tekintetében az I. rendű terhelt 1.786.000 forint adóbevétel csökkenést okozott; mely cselekménye az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés I. fordulat és (2) bekezdése szerint minősült. E cselekmény elévülési ideje 3 év.
- [31] Az iratokból kitűnően a P. Rh. Kft.-t érintő feljelentés megtételére 2009. május 29. napján (nyomozati irat I. kötet 491. oldal), míg e vonatkozásban nyomozás elrendelésére 2009. június 18. napján került sor (nyomozati irat I. kötet 501. oldal). Az iratok alapján megállapítható az is, hogy a nyomozás során tanúkihallgatások történtek, melyek során a II. rendű terheltet 2009. szeptember 15-én (nyomozati irat V. kötet 651-654. oldal), míg az I. rendű terheltet 2011. május 30. napján (nyomozati irat V. kötet 819-824. oldal) tanúként hallgatták ki. A nyomozó hatóság továbbá szakértő kirendeléséről is gondoskodott, melyek közül 2011. november 9-én kiegészítő szakvélemény beszerzéséről intézkedett a hatóság, kifejezetten a P. Rh. Kft.-t érintő adóhiányok kimunkálása érdekében, melynek eredményeként született meg a harmadik kiegészítő szakvélemény 2012. szeptember 29-én. Az ügyben továbbá vádemelésre 2013. február 20. napján került sor.
- [32] A következetes ítélkezési gyakorlat az elévülést félbeszakító eljárási cselekmények tekintetében több tartalmi követelményt is megfogalmaz. Mindenekelőtt azt, hogy annak ténybeli alapja egyező legyen az eljárásra okot adó cselekmény lényeges részleteivel, azokkal a történésekkel és eseményekkel, amelyek végső soron a vád tárgyát képezik. Ezen túlmenően meghatározott személy ellen kell irányulnia. Célja az, hogy az ügy előbbrevitelét az említett tények bekövetkeztében, illetve előidézésében az elkövető szerepét tisztázza. E feltételek együttes teljesülése esetén az elévülés félbeszakad, függetlenül attól, hogy a nyomozás elrendelésére ismeretlen személy, az elkövető (terhelt), illetve más ismert személy vonatkozásában került sor. Nincs jelentősége annak sem, hogy a terheltet gyanúsítottként kihallgatták-e már, vagy közölték-e vele a bűncselekmény megalapozott gyanúját; az elévülést a fenti követelményeknek maradéktalanul megfelelő eljárási cselekmények minden alkalommal félbeszakítják (BH 2007.363.; 2008.110.).
- [33] A Btk. 35. § (1) bekezdésének megfogalmazásából nem kérdéses az sem, hogy a törvény kifejezetten az elkövető anyagi jogi fogalmát és nem a terhelt eljárásjogi fogalmát használja.
- [34] Az eljáró bíróság helyes érvekkel fejtette ki, hogy a társasági adó tekintetében jelen ügyben az elévülés nem következett be. Amint az iratokból kitűnik a 2005. május 31-i és a 2007. július 12-én tett adóbevallással befejezetté vált bűncselekmény vonatkozásában az elévülést a nyomozás 2009. június 18-i elrendelése, továbbá az ügy érdemi előbbrevitelét szolgáló tanúkénti kihallgatások 2009.

szeptember 15-én, 2011. május 30-án, szakértő kirendelése 2011. szeptember 9-én, a kiegészítő szakértői vélemény beszerzése iránti hatósági intézkedés 2011. november 9-én, a kiegészítő szakvélemény elkészülte 2012. szeptember 29-én, valamint a vádemelés ténye 2013. február 20-án ugyancsak félbeszakították.

- [35] Ehhez képest az elévülést félbeszakító egyes eljárási cselekmények között az 1978. évi IV. törvény 33. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott, az 1.b) és 3.b) tényállási pont esetén az 5 éves, míg a 4.b) tényállási pont esetében a 3 éves elévülési határidő nem telt el. Ebből következően az I. rendű terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítására társasági adónem tekintetében is törvényesen került sor.
- [36] Az indítvány kifogásolta a másodfokú bíróság által kiszabott pénzmellékbüntetés mértékét.
- [37] Kétségtelen, hogy a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak.
- [38] Egyrészt az esetlegesen hibás minősítés nem önmagában, hanem csak akkor képezheti felülvizsgálat alapját, ha a helyes minősítéshez képest a kiszabott büntetés (alkalmazott intézkedés) törvénysértő. Másfelől helyes minősítés esetén is felülvizsgálatnak van helye, ha a kiszabott büntetés (alkalmazott intézkedés) önmagában a büntető anyagi jog (más) szabályát sérti.
- [39] Ha azonban a minősítés törvényes és az annak alapján kiszabott büntetés (alkalmazott intézkedés) is megfelel a büntető anyagi jog szabályainak, akkor - a Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti okból - nincs lehetőség a jogerős határozat megváltoztatására. Jelen ügyben erről van szó.
- [40] Az elkövetés idején hatályos 1978. évi IV. törvény 64. § (1) bekezdése szerint akit határozott tartamú szabadságvesztésre ítélték, és megfelelő keresete (jövedelme) vagy vagyona van
- a) pénzmellékbüntetésre kell ítélni, ha a bűncselekményt haszonszerzés céljából követi el,
- b) pénzmellékbüntetésre lehet ítélni, ha ezzel újabb bűncselekmény elkövetésétől hatásosabban lehet visszatartani.
- [41] A (2) bekezdés értelmében a pénzmellékbüntetés legalacsonyabb összege tízezer forint, legmagasabb összege tízmillió forint.
- [42] A pénzmellékbüntetés alkalmazása tehát egyfelől a megfelelő kereset (jövedelem) vagy vagyon létén alapul, melyre vonatkozó tényeket az eljáró bíróságnak meg kell állapítania, másfelől annak mértéke a büntetés kiszabása körébe eső, ily módon a bíróság mérlegelő tevékenységének részét képezi.
- [43] Az irányadó tényállás a személyi rész körében rögzítette az I. rendű terhelt és házastársa kereseti viszonyait, továbbá az I. rendű terhelt egyes gazdasági társaságokban betöltött tisztségeit, illetve a gazdasági társaságok tulajdonosi viszonyait.
- [44] Az eljáró bíróság e mellékbüntetés alkalmazásához megkívánt konkrét

tényeket fentiek szerint megállapította, és ez alapján olyan büntetést szabott ki, amely megfelel a büntető anyagi jog szabályainak.

- [45] Az eljárás bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik ugyanis, hogy a konkrét ügyben, illetve az adott terhelt esetében a büntetéskiszabási tényezőket miként értékeli.
- [46] Kétségtelen, hogy ennek során a bíróságnak figyelemmel kell lennie az 1978. évi IV. törvény 83. § (1) bekezdésének, illetve 37. §-ának rendelkezéseire, valamint a BKv. 56. számú véleményében foglaltakra.
- [47] Miután azonban anyagi jogi felülvizsgálat tárgyát a bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége nem (így a büntetéskiszabási tényezők értékelése sem) képezheti, így felülvizsgálatban az sem támadható, illetve vizsgálható, hogy az eljárás bíróság miként vette figyelembe a Btk. 37. §-ának, 83. § (1) bekezdésének előírásait, valamint a BKv 56. számú véleményben foglaltakat.
- [48] Az indítvány sérelmezte az I. rendű terhelttel szemben a vagyonelkobzás alkalmazását is.
- [49] A Be. 416. § (4) bekezdés c) pontja szerint nincs helye felülvizsgálatnak, ha a törvénysértés különleges eljárás (Be. XXIX. Fejezet III. Cím) lefolytatásával orvosolható.
- [50] A Be. 570. § (1) bekezdése szerint vagyonelkobzásról szóló utólagos határozat meghozatalára ügyészi indítványra vagy hivatalból kerülhet sor.
- [51] Emellett azonban a Be. 43. § (2) bekezdés d) pontja a terhelt alapvető jogává teszi, hogy az eljárás bármely szakaszában indítványokat és észrevételeket tegyen. A Be. 50. § (3) bekezdése a terhelt védőjének is biztosítja ezen alapvető jogosultságot, amikor rögzíti, hogy a terhelt jogait a védője külön is gyakorolhatja, kivéve azokat, amelyek értelemszerűen kizárólag a terheltet illetik.
- [52] Amennyiben tehát a terhelt, illetve védője a vagyonelkobzás törvénysértő rendelkezéseit kifogásoló indítványt terjeszt elő, az ügyésznek, illetve a bíróságnak a Be. 6. § (1) bekezdésére figyelemmel azt érdemben meg kell vizsgálnia. Amennyiben helye van a különleges eljárás lefolytatásának, a bíróságnak kötelessége az eljárás lefolytatása hivatalból, illetve az ügyésznek az ilyen eljárás kezdeményezése (B.23. számú Büntető Elvi Határozat, BH 2017.12.).
- [53] Mindezekből következően a Be. 570. §-ában írt különleges eljárás alkalmas a terhelt és védője által kifogásolt esetleges törvénysértés orvoslására, így ez okból felülvizsgálat kezdeményezésének nincs helye.
- [54] A Kúria a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerinti felülvizsgálati okot, illetve olyan eljárási szabálysértést, melynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése szerint hivatalból köteles, nem észlelt.
- [55] Ekként a Kúria az I. rendű terhelt és védője által benyújtott

felülvizsgálati indítványt elbírálva a megtámadott határozatot - a Be. 424. § (1) bekezdése szerint tanácsülésen eljárva - a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

IV.

- [56] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [57] A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által, illetőleg a korábbival azonos tartalommal, ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2018. január 11.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Molnár Ferencné dr. s.k.
előadó bíró, Dr. Székely Ákos s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő
BÉ